

W nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 11 (103) listopad 2019

Nie śmieczę

- żyję odpowiedzialnie

str. 8-9

„Gospodarz”

- Związek Wzajemności Członkowskiej

str. 14

Mrożonki

- fakty i mity

str. 15

Spis treści

Aktualności

Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo
.....str. 4
Inteligentne Wsie
.....str. 5
Działania izby rolniczej
.....str. 6-7

Temat numeru

Nie śmieję
.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Inicjatywa białkowa
.....str. 10-11

Specjalista doradza

Szkody łowieckie
.....str. 12-13

Ubezpieczajmy się u siebie

ZWC „Gospodarz”
.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Mrożonki – fakty i mity
.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Rabat Rolniczy
.....str. 16

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,

www.izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Piotr Kociołek Janusz Frydrychowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów, pok. 9	511 124 504 bpbelchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	Siedziba BGŻ ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Iwona Mamzer	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510 474 871 bplask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Zbigniew Marczak Krzysztof Ogórek	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510 474 725 bpleczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Roman Wodzyński Waldemar Wojciechowski	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bplowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Michał Owczarek Marcin Derach	ul. Północna 27/29 91-420 Łódź, pok. 10	510 474 874 bplodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	Starostwo Powiatowe ul. Kwiatowa 1a 26-300 Opoczno, pok. C16	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Grzegorz Antoniewski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Paweł Sikora Jarosław Gasiński	ul. 1 Maja 13/15 98-330 Pajęczno, pok. 14	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Janusz Terka Szymon Bogusławski	Starostwo Powiatowe Al. 3 Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bpiotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Leszek Chmielecki	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddębice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Sylwester Libera Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	Starostwo Powiatowe Plac Wojewódzki 3 98-200 Sieradz, pok. 309	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Jacek Ossowicz Roman Rosiński	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Paweł Rochala	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 20	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Krzysztof Wróbel Zbigniew Szudlarek	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Adam Ciećka	ul. Waryńskiego 14 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biurowo Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź ul. Swojska 4	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Kostromska 37	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Bełchatowie	97-400 Bełchatów ul. Wojska Polskiego 27 A	44/633-01-03 belchatow@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Senatorska 25	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51	46/837-00-79 lowicz@tuw.pl
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno ul. Zduńska 9	24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: Ministerstwo Środowiska

Artykuł tematyczny - Nie śmieję str. 8-9

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczenia na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,
ul. Północna 27/29, 91 - 420 Łódź,
tel. 42 632 70 21

Projekty i druk: www.tagraf.pl

MRiRW o kwestii odszkodowań i wypłaty rekompensat w związku z ASF

Ministerstwo rolnictwa w odpowiedzi na wniosek Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 4 października 2019 r., dotyczący kwestii odszkodowań oraz rekompensat wypłacanych w związku z występowaniem afrykańskiego pomoru świń poinformowało, że zasady przyznawania odszkodowań ze środków budżetu państwa w następstwie działań podjętych w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt określa ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967).

Jak wskazuje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi należy zauważyć, że artykuł 49 wyżej wymienionej ustawy w sposób szczegółowy reguluje zagadnienia przyznawania i wypłaty odszkodowań w ramach zwalczania chorób zakaźnych zwierząt i stanowi element węzłowy przepisów prawa z zakresu zdrowia zwierząt. Każda zmiana wprowadzona w tym artykule pociąga za sobą naruszenie całego obowiązującego w tym zakresie systemu i ma wpływ na inne regulacje odwołujące się do tego artykułu. Podkreślić należy również fakt, iż w chwili obecnej na szczeblu Komisji Europejskiej trwają intensywne prace nad aktami delegowanymi i wykonawczymi do rozporządzenia (UE) 2016/429 w sprawie przenośnych chorób zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”). Przedmiotowe rozporządzenie oraz akty prawne wydane na jego podstawie wprowadzą szereg daleko idących zmian nie tylko w zakresie zasad zwalczania chorób zakaźnych, ale m.in. również w odniesieniu do zasad i wymagań weterynaryjnych w handlu, przywozie, certyfikacji, identyfikacji czy rejestracji zwierząt.

Wprowadzenie nowych regulacji na poziomie unijnym o tak rozległym zakresie spowoduje konieczność dostosowania krajowych przepisów dotyczących powyższych kwestii. Niezbędne będzie wprowadzenie odpowiednich zmian w szeregu ustaw oraz aktów wykonawczych, jednak podjęcie prac legislacyjnych możliwe będzie dopiero, gdy znany będzie ostateczny kształt nowych przepisów, a więc po przyjęciu przez Komisję Europejską kluczowych aktów delegowanych i wykonawczych do rozporządzenia (UE) 2016/429. Wobec powyższego podejmowanie działań mających na celu wdrożenie rozwiązań zaproponowanych na spotkaniu, które odbyło się w dniu 2 października br. w zakresie odszkodowań, tj. ustalenia punk-

tacji za niespełnianie wymogów bioasekuracji, stwarza zagrożenie wystąpienia sytuacji, w której jednocześnie toczyłyby się równoległe procesy legislacyjne w odniesieniu do tych samych aktów normatywnych. W odniesieniu do kwestii pomocy dla producentów świń na wyrównanie utraconych dochodów, uprzejmie informuję, że zgodnie z przepisami § 13o ust. 3 rozporządzenia Rady Mini-

strów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz.187 z późn. zm.) pomoc ta jest udzielana do wysokości środków przewidzianych na jej realizację w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) na dany rok kalendarzowy. W planie finansowym ARiMR na 2019 r. na udzielanie wyżej wymienionej pomocy zaplanowane zostały środki w wysokości 30 mln zł.

Jednocześnie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyraził w dniu 30 września br. zgodę na zmianę planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na 2019 r. obejmującą przesunięcie z innych form pomocy realizowanych przez tę Agencję dodatkowych środków w wysokości 5 mln zł na pomoc dla producentów świń na wyrównanie utraconych dochodów.

Źródło: KRIR

Wyborcze Posiedzenie Rady ds. Kobiet i Rodzin przy KRIR

5 listopada 2019 r. odbyło się posiedzenie sprawozdawczo-wyborcze Rady ds. Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy Krajowej Radzie Izb Rolniczych. W trakcie obrad przyjęto także nowy regulamin prac. W wyniku wyborów Przewodniczącą Rady została po raz kolejny Danuta Lebioda z Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Zofię Stankiewicz z Warmińsko-Mazurskiej IR ponownie wybrano na I Zastępczynię Przewodniczącej, natomiast II Zastępczynią została Hanna Chodkowska z Mazowieckiej IR. Członkiniami Prezydium Rady zostały: Ewa Bednarek (Członek Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego), Wanda Krause (Pomorska IR), Jolanta Nawrocka (Wielkopolska IR) i Ewa Szymborska (z Mazowieckiej IR).

W posiedzeniu udział wzięli także zaproszeni goście: dr Aleksandra S. Hadzik - Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Ryszard Zarudzki - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W trakcie dyskusji poruszono sprawy bieżące w rolnictwie oraz temat różnic w zabezpieczeniu społecznym ZUS i KRUS.

Źródło: KRIR

Szanowni Państwo,

Przekazuję na Państwa ręce kolejny numer miesięcznika „W NOWEJ ROLI” - publikacji Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego - i zachęcam do zapoznania się z tematyką tego wydania.

„Nie śmieć – żyć odpowiedzialnie” to główny temat numer. Na stronie 8 i 9 prezentujemy kilka wskazówek, które pomogą nam wszystkim bardziej zadbać o naszą planetę. Zanieczyszczenie naszego środowiska i śmieci, które nas zalewają to największy problem współczesnego świata, a postawa proekologiczna to przecież cel nowoczesnych i świadomych społeczeństw. Rozwój rolnictwa powoduje wzrost odpadów wytwarzanych również w naszych gospodarstwach. Mamy do czynienia z coraz większą ilością odpadów uciążliwych, a ze względu na wytwarzanie ich w ramach prowadzenia gospodarstwa rolnego i obowiązek sporządzania ewidencji odpadów, także rolnik jest zobowiązany do sporządzania tych zestawień oraz do przekazywania odpadów odpowiednim firmom. Resort środowiska już zapowiada spore zmiany w prawie i pomoc rolnikom w tej kwestii.

17 października br. odbyło się Walne Zgromadzenie Związku Wzajemności Członkowskiej „Gospodarz”, którego idea jest oparta na zasadzie wzajemności. Warunkiem uzyskania członkostwa w Związku jest zawarcie przez rolnika naszego regionu z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” co najmniej jednej z umów ubezpieczenia dla rolników o których piszemy na stronie 14.

Przy owocnej współpracy Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego z Przewodniczącym Rady Związku Panem Janem Kołodziejczykiem, któremu gratuluję ponownego wyboru i Panią Anną Bieniawską Dyrektorką Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi rolnicy województwa łódzkiego mogą liczyć na korzystne ubezpieczenie i wsparcie.

Zapraszam Państwa do lektury!

Dromis Tom Nagleuski

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2019 na terenie województwa łódzkiego

Zakończona została tegoroczna edycja Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2019 na terenie województwa łódzkiego dobiegł do końca. Do tej edycji konkursu na terenie naszego województwa zgłosiło się 75 gospodarstw.

Uroczyste podsumowanie siedemnastej edycji konkursu na terenie województwa łódzkiego nastąpiło 18 października w Łodzi, podczas targów Natura Food & Be Eco, gdzie odbyła się konferencja poświęcona Konkursowi Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2019. Głównymi organizatorami byli: Oddział Regionalny KRUS w Łodzi, Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi, Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, Łódzki Oddział Regionalny ARIMR, Oddział Terenowy KOWR w Łodzi, Pocztove Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Duszpasterstwo Rolników Archidiecezji Łódzkiej, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi i SIPMA S.A. Patronat nad konferencją objęli Wojewoda Łódzki Zbigniew Rau i Marszałek Województwa Łódzkiego Grzegorz Schreiber. Patronat medialny objęły miesięczniki: „RADA” i „W NOWEJ ROLI”.

Podczas konferencji przedstawione zostały wykłady na temat wypadkowości w rolnictwie oraz działaniach prewencyjnych instytucji i firm, które mają zapobiegać zdarzeniom wypadkowym. Tematy konferencji: Kampania pt. „Nie daj się wkręcić” w województwie łódzkim – Przemysław Kraska, Oddział Regionalny KRUS w Łodzi; Rola Państwowej Inspekcji Pracy w kształtowaniu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w rolnictwie – Janusz Krupa z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi; Działania firmy SIPMA na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy przy użytkowaniu maszyn rolniczych – Jarosław Indulski, dyrektor sprzedaży i marketingu firmy SIPMA S.A.; Ubezpieczenia majątku gospodarstwa rolnego – Anna Bieniawska, dyrektor Biura Regionalnego TUW „TUW” w Łodzi.

W czasie konferencji nastąpiło wręczenie nagród i wyróżnień dla uczestników finału wojewódzkiego konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2019, nad którym honorowy patronat objął Prezydent RP Andrzej Duda. Etap regionalny konkursu przebiegał w ramach trzech regionów: Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi oraz Placówek Terenowych KRUS w Tomaszowie Mazowieckim i w Zduńskiej Woli. W ramach każdego regionu zostały powołane komisje konkursowe, które składały się z przedstawicieli następujących instytucji: Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi, Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach oraz Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi. Komisje dokonały wizytacji gospodarstw. Komisje regionalne, po wizytacji i dokona-

nej ocenie gospodarstw wyłoniły po trzy najlepsze gospodarstwa rolne, które awansowały do finału wojewódzkiego. Dziewięcioosobowa Komisja Wojewódzka powo-

łana przez dyrektora Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi składała się z przedstawicieli następujących instytucji: Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi, Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi, Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi, Łódzkiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi i Pocztove Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych. Komisja Wojewódzka ponownie zwizytowała dziewięć najlepszych gospodarstw, sporządziła dokumentację zdjęciową i dokonała oceny gospodarstw na „arkuszu oceny gospodarstwa”, będącego załącznikiem do regulaminu konkursu. Wyłoniła zwycięzcę etapu wojewódzkiego, który reprezentować będzie województwo łódzkie, w etapie krajowym. Komisja oceniała:

- ład i porządek w obrębie podwórza, zabudowań i stanowisk pracy,
- stan budynków inwentarskich i gospodarczych, w tym: stan schodów i używanych drabin oraz instalacji i urządzeń elektrycznych,
- wyposażenie maszyn i urządzeń używanych w gospodarstwie w osłony ruchomych części maszyn, podpory i inne zabezpieczenia,
- stan techniczny pilarek tarczowych i łańcuchowych,
- warunki obsługi i bytowania zwierząt,
- stosowanie, stan i jakość środków ochrony osobistej i odzieży roboczej,
- wyposażenie w sprzęt p. poż.

Oprócz wyżej wymienionych, Komisja podała ocenie także dodatkowe elementy oceny gospodarstwa, takie jak: wydzielenie miejsc do zabawy dzieci i wypoczynku dorosłych, estetykę gospodarstwa, udogodnienia zwiększające bezpieczeństwo i higienę pracy wykonane przez właściciela gospodarstwa, posiadanie atestowanych drabin a w przypadku zatrudniania pracowników w gospodarstwie, ocenie podlegała również jakość wykonywa-

nej oceny ryzyka wypadkowego na stanowiskach pracy. Klasyfikacja etapu wojewódzkiego:

Miejsce	Imię i nazwisko finalistów	Adres
1.	Anna i Mariusz Chrzanowscy	Nowy Chodnów gmina Biała Rawska powiat rawski
2.	Beata i Stanisław Dałkowie	Miejszońca gmina Głowno powiat zgierski
3.	Agnieszka i Robert Fiksowie	Turobowice gmina Sadowice powiat rawski
Wyróżnienia	Renata i Marek Jędrasowie	Emilianów gmina Złoczew powiat sieradzki
	Aleksandra i Marek Jońscy	Więszce gmina Uniejów powiat poddębicki
	Sylvia i Tomasz Słabi	Świny gmina Koluszki powiat łódzki wsch.
	Iwona i Andrzej Olejniczakowie	Dąbkowice gmina Strzelce powiat kutnowski
	Bartosz Godliński	Konopnica gmina Konopnica powiat wieluński
	Dominika i Łukasz Gwiazdowie	Zmożna Wola gmin Rozprza powiat piotrkowski

Podczas ogłaszania wyników uczestnicy konferencji zapoznali się z dokumentacją zdjęciową każdego z nagrodzonych gospodarstw.

Laureaci i wyróżnieni otrzymali atrakcyjne nagrody rzeczowe ufundowane przez współorganizatorów konkursu, członków Wojewódzkiej Komisji do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie indywidualnym. Wójta Gminy Rozprza, Burmistrza Uniejowa i Duszpasterstwo Rolników Archidiecezji Łódzkiej. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego ufundowała nagrodę dla najmłodszego uczestnika konkursu, którą wręczył Roman Wodzyński – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Łowiczu. Nadmienić należy, że tegoroczni laureaci etapu wojewódzkiego, państwo Anna i Mariusz Chrzanowscy zostali również zwycięzcami na poziomie centralnym. Gospodarstwo sadowników z Nowego Chodnowa uznane zostało najbezpieczniejszym w kraju. Nagrodę główną w postaci ciągnika Zetor państwo Chrzanowscy otrzymali 20 września, podczas uroczystej gali w Bednarach. Symboliczny klucz do ciągnika wręczyli minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski i Prezes KRUS dr Aleksandra Hadzik.

Przemysław Kraska
Oddział Regionalny KRUS w Łodzi

Inteligentne Wsie - Smart Villages

W dniach 21-22 października 2019 r. Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich zorganizowała w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi międzynarodowe warsztaty pn. Inteligentne Wsie jako skuteczny sposób na kluczowe wyzwania obszarów wiejskich. Z ramienia Krajowej Rady Izby Rolniczych udział w warsztatach wzięli Wiceprezes KRIR Mirosław Borowski. Inteligentne wioski to koncepcja w zakresie kształtowania polityki UE, która ma istotne znaczenie dla rozwoju obszarów wiejskich pod względem jakości życia na wsi jak i możliwości powstawania miejsc pracy. Promowanie „inteligentnych wsi” i oferowanie

im wsparcia będzie istotne w następnym okresie programowania.

Warsztaty w Polsce mają na celu stworzenie możliwości wymiany informacji o inicjatywach i społecznościach działających zgodnie z ideą Smart Villages w szczególności w Europie Środkowej. Celem warsztatów jest omówienie, w jaki sposób te doświadczenia można przenieść do naszego kraju oraz zwiększyć znaczenie tej idei w nowej perspektywie finansowej. Smart Villages stwarza nowe możliwości np. poprawy mobilności, rozwoju przedsiębiorczości, korzystania z możliwości jakie daje np. biogospodarka i gospodarka o obiegu zamkniętym, zapewnienia wysokiej jakości edukacji i usług zdrowotnych lub zapobiegania wykluczeniu społecznemu.

Międzynarodowe warsztaty odbywają się w podziale na grupy, które omawiają wdrażanie Smart Villages w różnych obszarach życia wsi:

- w rozwiązywaniu problemów transportu i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich;
- w rozwiązywaniu problemów edukacji, wykluczenia osób starszych i zdrowia na obszarach wiejskich;
- w wykorzystaniu szans jakie niesie ze sobą biogospodarka (w tym krótkie łańcuchy dostaw żywności, energia odnawialna, Rolnictwo 4.0);
- w odniesieniu do problemów horyzontalnych na wsi polskiej i europejskiej (dostęp do szerokopasmowego Internetu, dostępność usług cyfrowych, poziom kompetencji cyfrowych mieszkańców).

W zorganizowanych w Warszawie warsztatach uczestniczyli przedstawiciele 11 państw.

Źródło: KRIR

Susza - nierozwiązany od lat problem

W ślad za korespondencją z resortem rolnictwa w sprawie zmiany zasad stwierdzania suszy oraz zasad szacowania strat – 25 października 2019 r. Zarząd KRIR przekazał stanowiska Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej w sprawie podjęcia działań w związku z suszą na terenie województwa lubelskiego oraz w sprawie producentów prowadzących chów i hodowlę zwierząt poszkodowanych przez suszę. W tej sprawie wielokrotnie wnioskowała również Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego.

Samorząd rolniczy nieustannie podkreśla, że system monitoringu suszy oraz zasady szacowania strat w gospodarstwach poszkodowanych przez suszę nie spełniają swojej roli i są krzywdzące dla rolników. Dlatego też, ponownie zwrócono się do Ministra o podjęcie inicjatywy w zakresie zmian przepisów w /w zakresie, tak aby stan faktyczny na polach znajdował odzwierciedlenie w raportach, a poszkodowani rolnicy mogli otrzymać pomoc.

Tegoroczna susza spowodowała ogromne straty ekonomiczne w gospodarstwach rolnych. Szacunkowa wartość strat poniesionych przez suszę na terenie tylko województwa lubelskiego oceniona została na kwotę 277 756 249 zł. W tym roku klęską suszy zostało dotkniętych 193 664 ha powierzchni użytków rolnych.

Ze względu na liczne sygnały rolników, samorząd rolniczy niezmiennie apeluje o zmianę systemu monitoringu suszy w Polsce opracowanego przez Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach. Raporty dotyczące wartości klimatycznego bilansu wodnego opracowywane przez IUNG nie znajdują odzwierciedlenia w stanie faktycznym na użytkach rolnych.

Koniecznym jest również podjęcie działań zmierzających do zmiany systemu monitorowania suszy np. wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych tj. zastosowanie zdjęć satelitarnych albo zastosowania dronów w połączeniu z systemem mapowania

pól, jaki prowadzi Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa. Wprowadzenie nowoczesnych technologii mogłoby wykluczyć konieczność powoływania komisji do spraw szacowania szkód.

Ponadto, komisje do spraw szacowania strat w rolnictwie powołane przez Wojewodów oceniają procentowy skład obniżenia plonu na glebach słabszych, których wykaz map prowadzi IUNG. Do izb rolniczych dociera wiele sygnałów od rolników, których gleby, czy uprawy nie zostały zakwalifikowane do oceny skali suszy, bo są to gleby lepszej kategorii, albo uprawy nie zostały zakwalifikowane do szacowania na glebach dobrych. To, że są to gleby lepszej kategorii nie znaczy, że susza na tych glebach nie występuje. Gołym okiem widać straty w plonach.

Dodatkowo, samorząd rolniczy ponownie podkreślił konieczność zmian zasad w zakresie szacowania strat w gospodarstwach o profilu zwierzęcym. Zasady wypełniania protokołów oraz sposób określania dochodu w gospodarstwie są niekorzystne dla gospodarstw zajmujących się chowem i hodowlą zwierząt gospodarskich. Okazuje się, że posiadanie zwierząt gospodarskich podnosi w sposób znaczący dochód w gospodarstwie, co obniża procentowy poziom strat w gospodarstwie i utrudnia rolnikom uzyskanie odszkodowania za poniesione straty.

Z informacji jakie uzyskują Izby od delegatów biorących udział w komisjach do spraw szacowania szkód w rolnictwie zachodzi obawa, że opracowana aplikacja do wyliczania strat w gospodarstwach rolnych w wyniku suszy jest błędnie sporządzona. Okazuje się, że im większe gospodarstwo rolne, bardziej towarowe, z produkcją zwierzęcą tym niższy procent poziomu strat w gospodarstwie. Zdaniem Izby błąd aplikacji w sporządzaniu protokołów może wynikać z braku uwzględnienia w tych protokołach kosztów, jakie generuje posiadanie

zwierząt np. zakupu paszy, opieki weterynaryjnej, obsługi budynków weterynaryjnych, amortyzacji urządzeń. Przykładem gospodarstwa rolnego, w którym szacowano szkody na terenie województwa lubelskiego jest gospodarstwo mleczarskie posiadające 100 sztuk bydła, w tym 70 krów, 80 ha użytków rolnych, gdzie trwałe użytki zielone stanowią 30 ha. Okazuje się, że po wyczerpaniu poziomu procentowych strat w tym gospodarstwie wynosi 12%. Susza doprowadziła w tym gospodarstwie do ogromnych strat w uprawach paszowych, wyschnięcia łąk, skutkiem czego rolnik był zmuszony do poniesienia dodatkowych kosztów zakupu paszy dla zwierząt.

Samorząd rolniczy stoi na stanowisku, by w zakresie szacowania szkód w rolnictwie spowodowanych suszą, w protokołach uwzględniać szkody jakie powoduje susza na użytkach rolnych. Posiadanie zwierząt gospodarskich nie powinno być brane pod uwagę w protokołach szacowania szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi.

Źródło: KRIR

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Pajęczańskiego poprowadził Paweł Sikora - Przewodniczący Rady

Działania izby rolniczej - październik 2019

z wnioskiem dotyczącym wapnowania. Do Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego docierają głosy rolników, którzy mają problem z wypełnieniem wniosku w „Ogólnopolskim programie regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”.

na celu konserwację koryta rzeki Proсны na całej długości w ramach powiatu wierszowskiego, szczególnie w okolicach gm. Łubnice, Bolesławiec, Wierszów i Galewice, a także o przywrócenie jazu w miejscowości Krupka- gm. Łubnice.

W dniu 23 października 2019r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – Prezes IRWŁ- Bronisław Węglewski popierając wnioski zgłoszone przez członków Rady Powiatowej IRWŁ w Wierszowie zwrócił się do Prezesa KRIR o rozpatrzenie i dalszą realizację.

1. Rada Powiatowa IRWŁ w Wierszowie podtrzymuje wniosek złożony na I/VI Walnym Zgromadzeniu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w dniu 4.09.2019r. o całkowitą likwidację pogłowia dzików w Polsce ze względu na rozprzestrzenienie się wirusa choroby ASF.

2. Rada Powiatowa IRWŁ w Wierszowie wnioskuje o podjęcie działań mających na celu wydłużenie do 6 miesięcy czasu naboru wniosków na Operację Typu „Modernizacja Gospodarstw Rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie Inwestycji w Gospodarstwach Rolnych” obszar nawadniania w gospodarstwie.

W dniu 30 października 2019r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski popierając wniosek zgłoszony przez członków Rady Powiatowej IRWŁ w Łasku zwrócił się do Prezesa KRIR o rozpatrzenie i dalszą realizację.

Wniosek dotyczy hodowców drobiu, którzy domagają się równego traktowania w otrzymaniu dofinansowania w ramach nowego PROW-u. W ramach PROW 2014-2020 przeznaczono znaczne środki finansowe na działania zarówno w sektorze działań informacyjnych i promocyjnych, pomocy na inwestycje w gospodarstwach rolnych. Jednak pominięto wsparcie hodowli mniej popularnych na rynku zwierząt gospodarskich takich jak kury, gęsi czy indyki. Delegaci wnioskuje o możliwość skorzystania z działań nowego PROW również przez hodowców kur, gęsi czy indyków.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał opinie do projektów:

- rozporządzenia MRiRW, w sprawie stawki jednolitej płatności obszarowej za 2019r.
- posiedzenia AGRI w Parlamencie Europejskim w dniach 7- 8 października 2019r.
- rozporządzenia MRiRW w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2020 r.

Posiedzenia Komisji IRWŁ
Posiedzenie Komisji Rewizyjnej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

W dniu 1 października 2019r. w siedzibie Izby w Łodzi odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji Rewizyjnej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. W czasie posiedzenia Komisji Rewizyjnej na Przewodniczącego Komisji został wybrany Eugeniusz Supera – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Brzezińskiego. Następnie członkowie komisji zapoznali się ze Sprawozdaniem z dochodów i wydatków IRWŁ – stan na 20.09.2019r. oraz proponowanymi przeniesieniami między grupami wydatków i planowanymi zmianami w budżecie i planie finansowym na rok 2019.

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze. Również wydaje opinie na wniosek gmin w sprawie stawki ceny żyta do ustalenia podatku rolnego na 2020 rok. Cena skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2020 rok ogłoszona w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18.10.2019r. wynosi **58,46 zł za 1q.**

W dniu 4 października 2019r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego popierając wnioski zgłoszone przez członków Rady Powiatowej IRWŁ w Pajęcznie oraz w Wieluniu, Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ wystosował pismo do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktora Szmulowicza z prośbą o rozpatrzenie i dalszą realizację. Pierwszy wniosek dotyczy podjęcia działań mających na celu sprawdzenia czy nie ma zmowy cenowej w sprawie skupu i sprzedaży bydła. Drugi wniosek dotyczy zmiany przepisów, aby raporty IUNG nie były podstawą do uruchomienia procedury związanej z wystąpieniem suszy tylko decyzja komisji suszowych. Krzywdzące również jest wpisanie do wniosku zwierząt gospodarskich, (które nie mają wpływu na suszę) a w znacznym stopniu zaniżają straty i wielokrotnie rolnicy nie otrzymują pomocy suszowej.

Wniosek jest w wersji EXEL i wymaga osobnego wpisywania liter do każdej kratki. Niestety wymaga to poświęcenia czasu, a także zdarzają się pomyłki. Wniosek można wysłać tylko elektronicznie, więc nie jest możliwe jego ręczne wypełnienie. W związku z tym, że w niektórych regionalnych WFOŚiGW dostępne są wnioski w formacie PDF (edytowalnym), prosimy o udostępnienie takiego wniosku również dla rolników województwa łódzkiego. Rolnicy wnioskuje także, aby podpisy na dokumentach dotyczących przyznanej dotacji mogli składać na terenie swojej gminy. Niektórzy z nich są zmuszeni by specjalnie jechać kilkadziesiąt kilometrów do siedziby Stacji Chemiczno-Rolniczej.

W dniu 14 października 2019r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego popierając wniosek rolników z powiatu wieluńskiego, Prezes IRWŁ – Bronisław Węglewski zwrócił się do Prezesa KRIR o podjęcie działań mających na celu zmniejszenie minimalnej ilości wysiewu materiału siewnego na 1 ha w przypadku zbóż co najmniej o 30%.

W dniu 23 października 2019r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego- Prezes IRWŁ – Bronisław Węglewski mając na uwadze liczne sygnały od rolników w sprawie braku stawki dopłat do 30 września 2019r. „do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsia-

Komisja Rewizyjna IRWŁ, od lewej Przewodniczący Komisji Eugeniusz Supera, Krzysztof Juszyński, Adam Ciećka, Jerzy Karsznia, Grzegorz Antoniewski

nych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany, uwzględniając powierzchnię gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym, gatunki roślin uprawnych objętych dopłatą oraz środki finansowe przeznaczone na te dopłaty” zwrócił się do Prezesa KRIR o podjęcie działań w tej sprawie.

W dniu 4 października 2019r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ oraz Jerzy Kuzański - Dyrektor IRWŁ skierowali pismo do Wojciecha Miedzianowskiego - Prezesa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w sprawie problemów

Trzeci wniosek dotyczy umożliwienia rolnikom korzystającym z „Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”, aby podpisy na dokumentach o dotację mogli składać na terenie swojej gminy a nie specjalnie jechać kilkadziesiąt kilometrów do siedziby Stacji Chemiczno - Rolniczej.

W dniu 23 października 2019r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego- Prezes IRWŁ- Bronisław Węglewski popierając wniosek członków Rady Powiatowej IRWŁ w Wierszowie zwrócił się do Zarządu Zlewni w Kaliszu o podjęcie działań mających

Posiedzenie Komisji ds. Statutu, Budżetu i Regulaminów Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego.

W dniu 1 października 2019r. w siedzibie Izby w Łodzi odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji ds. Statutu, Budżetu i Regulaminów Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Podczas posiedzenia dokonano również wyboru Przewodniczącego Komisji ds. Statutu, Budżetu i Regulaminów Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego którym został Marian Kacprzak – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Opoczyńskiego. Następnie członkowie komisji zapoznali się ze Sprawozdaniem z dochodów i wydatków – stan na 20.09.2019 r. oraz z proponowanymi przeniesieniami w grupach wydatków w planie finansowym na rok 2019. Również wydali opinię w sprawie: przeniesień między grupami wydatków w planie finansowym na rok 2019.

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyło się 8 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 2.10.2019r. w Pałecznicy, w dniu 4.10.2019r. w Opocznie, w dniu 10.10.2019r. w Wieruszowie, w dniu 15.10.2019r. w Tomaszowie Mazowieckim, w dniu 21 października w Łasku, w dniu 25.10.2019r. w Piotrkowie Trybunalskim oraz w Skierniewicach oraz w dniu 30.10.2019r. w Złoczewie).

Członkowie podczas posiedzeń rozmawiali na temat: bieżącej sytuacji w rolnictwie, programu bioasekuracji w gospodarstwach rolnych, ubezpieczeń w rolnictwie oraz opiniowania planów łowieckich. W posiedzeniach uczestniczyli również przedstawiciele instytucji pracujących na rzecz rolnictwa. Natomiast w Opocznie odbyło się posiedzenie z uroczystym otwarciem Biura Powiatowego Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w budynku Starostwa Powiatowego w Opocznie. Otwarcia poprzez symboliczne przecięcie wstęgi dokonali: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jan Krzysztof Ardanowski, Robert Telus – Poseł na Sejm RP, Starosta Opoczyński – Marcin Baranowski, Bronisław Węglewski – Prezes IRWŁ oraz Marian Kacprzak – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Opocznie. Po uroczystym otwarciu biura odbyło się posiedzenie delegatów IRWŁ z udziałem zaproszonych gości m.in. Prezesa IRWŁ Bronisława Węglewskiego, Członka Zarządu IRWŁ – Jacka Ossowicza, Roberta Telusa – Posła na Sejm, Janusza Ciesielskiego – Dyrektora KOWR, Tomasza Kopera – Dyrektora ŁODR w Bratoszewicach, Włodzimierza Skorupskiego – Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Łodzi, Dominika Hamrina – Dyrektora ARiMR w Łodzi. Delegaci oraz zaproszeni goście poruszali tematy bliskie rolnikom naszego powiatu, m.in. rozmawiano na temat przymrozków wiosennych i ich skutków w sadach, tegorocznej suszy, zagrożenia ASF, szkód łowieckich,

oznaczenia i produktów polskich.

Konferencje, Targi,

W dniach 17-18.10.2019r. w Sulajowie odbyło się Walne Zgromadzenie członków Związku Wzajemności Członkowskiej „GOSPODARZ”, podczas którego dokonali wyboru nowych władz związku – więcej informacji na stronie 14.

W dniu 18.10.2019r. podczas targów Natura Food & Be Eco odbyła się konferencja i podsumowanie Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2019. Głównymi organizatorami byli: Oddział Regionalny KRUS w Łodzi, Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi, Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, Łódzki Oddział Regionalny ARiMR, Oddział Terenowy KOWR w Łodzi, Pocztove Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Duszpasterstwo Rolników Archidiecezji Łódzkiej, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi i SIPMA S.A.

Patronat nad konferencją objęli Wojewoda Łódzki Zbigniew Rau i Marszałek Województwa Łódzkiego Grzegorz Schreiber. Patronat medialny objęły miesięczniki: RADA i W Nowej Roli.

Tradycyjnie, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego ufundowała nagrodę dla najmłodszego uczestnika konkursu, która w tym roku przypadła dla Pana Bartosza Godlińskiego z Konopnicy. Więcej informacji o konkursie na stronie 13.

W dniu 25 października 2019r. w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wolborzu, odbyło się Forum Rolnicze Ziemi Piotrkowskiej. Forum stanowi platformę wymiany doświadczeń, wiedzy i dobrych praktyk wśród rolników. Tematem tegorocznego V Forum był: „Wirus ASF- sytuacja bieżąca”. Organizatorami wydarzenia byli: Starosta Piotrkowski- Piotr Wojtysiak, Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Piotrkowie Tryb. – Janusz Terka oraz Powiatowy Lekarz Weterynarii - Paweł Śpiwak, zaś jego uczestnikami- przede wszystkim rolnicy, hodowcy trzody chlewnej. Powiat piotrkowski należy do jednych z największych centrów hodow-

Otwarcie Biura Powiatowego IRWŁ w Opocznie zaszczycił m.in. Jan Krzysztof Ardanowski - Minister Rolnictwa, Robert Telus - Poseł RP, Bronisław Węglewski Prezes IRWŁ, tutaj w rozmowie z Marianem Kacprzakiem - Przewodniczącym Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Opoczyńskiego

li trzody chlewnej w Polsce. 5 % całej produkcji krajowej pochodzi z pow. piotrkowskiego. Można to zobrazować w ten sposób, że co 20 sztuka trzody chlewnej, pochodzi z pow. piotrkowskiego. Przy tak dużej koncentracji produkcji - 7,5 tys. stad, ok 500 tys. szt. trzody w pow. piotrkowskim, powoduje duże zagrożenie w postaci przedostania się wirusa ASF na ten teren. W spotkaniu wzięli udział Parlamentarzyści Ziemi Piotrkowskiej, zarówno z lewej jak i z prawej strony sceny politycznej: Anita Sowińska, Dariusz Klimczak, Cezary Grabarczyk, Robert Telus, Grzegorz Wojciechowski, Grzegorz Lorek. Uczestnikami Forum byli ponadto: Wiktor Szmulewicz- Prezes KRIR, Katarzyna Szczepaniak- Dyrektor Biura KRIR, Bronisław Węglewski- Prezes IRWŁ, Jerzy Kuzański- Dyrektor Biura IRWŁ, a także Wicemarszałek Województwa Łódzkiego- Zbigniew Ziemia oraz Przewodniczący Komisji Rolnictwa Sejmiku Województwa Łódzkiego – Waldemar Wojciechowski. Gościnnie wystąpili także rolnicy z pow. łukowskiego i parczewskiego, z terenu woj. lubelskiego, w którym wystąpił wirus ASF, którzy podzielili się swoimi doświadczeniami w zakresie bioasekuracji, a także skutkami dla rolników- hodowców trzody, którzy znaleźli się w strefie czerwonej i niebieskiej- w strefie wystąpienia wirusa i bezpośredniego zagrożenia wirusem. Uczestnikiem Forum był także Wojewódzki Lekarz Weterynarii- Włodzimierz Skorupski. Zarówno Parlamentarzyści jak i pozostali uczestnicy dyskusji wykazali duże zainteresowanie tym problemem i zadeklarowali zmianę przepisów w tym temacie. Największe zagrożenie, zakażenia wirusem ASF tzw. główny wektor, przenoszący wirusa -stanowią dziki. Podstawowy postulat, wynikający ze spotkania to maksymalne nawet do zera, ograniczenie populacji dzików, a także zwiększenie środków finansowych w budżecie państwa na zabezpieczenie oraz likwidacji skutków wystąpienia wirusa w postaci sprawiedliwych odszkodowań dla hodowców, którzy skutki wystąpienia wirusa odczuwają najbardziej.

Inne

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROLI” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego udziela bezpłatnie porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych 30 porad.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

Komisja ds. Statutu, Regulaminów i Budżetu IRWŁ, od lewej Zenon Kowalski, Jan Kołodziejczyk, Przewodniczący Komisji – Marian Kacprzak, Leszek Chmielecki, Krzysztof Wróbel

Nie śmiecę - żyję odpowiedzialnie

Najlepszym sposobem na poradzenie sobie z górą śmieci jest ograniczenie ich ilości. Najlepiej zacząć naszą prywatną akcję sprzątnięcia świata już podczas następnej wizyty w sklepie. Robiąc listę zakupów, warto odpowiedzieć sobie na pytanie: czy naprawdę tego potrzebuję? A może to, co mam, nadal działa albo da się zreperować? Kupując tylko to, co nam potrzebne, możemy nie tylko ograniczyć ilość śmieci, ale również zużycie energii, surowców i wody potrzebnych podczas produkcji. To naprawdę się opłaca! Pamiętajmy również, że każdy nasz zakup ma wpływ na stan środowiska naturalnego. To właśnie dzięki naszym decyzjom, nawet wydawałoby się tym najdrobniejszym i najmniej znaczącym, możemy ograniczyć ilość wytwarzanych śmieci, a tym samym zadbać o nasz świat.

Foliowy zawrót głowy...

Podczas codziennych zakupów starajmy się wybierać produkty, które można kupić bez opakowania, np. warzywa, owoce czy pieczywo. Takie produkty można najczęściej kupić na lokalnym bazarku lub w pobliskiej piekarni, warzywniaku, a najlepiej prosto od rolnika. Wybierając lokalne produkty otrzymujemy świeższe towary, których transport do miejsca ostatecznej sprzedaży nie wiązał się z przewozem na duże odległości, dzięki czemu przy okazji ograniczamy również emisję gazów cieplarnianych. Nieopakowane towary możemy kupić też w supermarkecie, dlatego z daleka omijamy pakowane w folię pojedyncze warzywa i owoce. Każda taka decyzja sprawia, że w naszym koszu ląduje mniej foliowych opakowań i styropianowych tacek, które później przeważnie trafiają na wysypiska i rozkładają się nawet tysiące lat.

Oczywiście nie wszystkie towary jesteśmy w stanie kupić bez opakowania. Wybierajmy takie, które są pakowane w materiały biodegradowalne lub podlegają recyklingowi. Najlepiej wybierać opakowania wykonane ze szkła i aluminium. Są to materiały, które można przetwarzać nieskończoną ilość razy. Jeżeli to możliwe unikajmy plastikowych opakowań pokrytych folią termozgrzewalną – w tej formie nie nadają się do przetworzenia. Przetworzeniu nie ulega też czarny plastik. Warto kupować jedno większe opakowanie tego samego produktu zamiast kilku mniejszych. Jest to doskonały sposób na ograniczenie produkcji zbędnych odpadów. Co więcej – duże opakowania w ogólnym rozrachunku najczęściej okazują się tańsze, a zakupiony towar wystarcza nam na dłużej.

Do sklepu z własnym opakowaniem?

Pamiętajmy, żeby na wyprawę do sklepu iść z własną torbą wielokrotnego użytku. Im rzadziej korzystać będziemy z plastikowych toreb dostępnych w każdym markecie, tym mniej śmieci wyląduje w koszu. Jeśli zapomnimy własnej torby, nie bierzmy cienkich jednorazówek. W prawie każdym sklepie można dostać duże i solidne torby plastikowe, które będziemy mogli wykorzystać do innych celów, np. jako torbę na segregowane surowce. Na różnych spotkaniach promocyjnych są często rozdawane rozdawane płócienną torby wielokrotnego użytku. Warto je zachować, by w sklepie zapakować nawet te największe zakupy. W sklepach stacjonarnych i internetowych są już dostępne różnej wielkości specjalne torby na produkty, tak by można

było zapakować w nie np. kilka marchewek, 2 kg jabłek, czy kg ziemniaków. Nie wstydzmy się pakować produktów ze sklepu we własną torebkę lub pojemnik. Przecież świadczy to o naszej odpowiedzialności i dalekowzroczności – trosce o przyszłe pokolenia.

W Łodzi powstał już pierwszy sklep z artykułami nieopakowanymi i przyjaznymi dla środowiska. Zakupić można tam produkty spożywcze i środki czystości na wagę, a zapakować je... do własnego słoika. Z kolei nawet kupując kawę na wynos, możemy poprosić o przelanie jej do naszego własnego kubka termicznego (w sklepach dostępne są naprawdę piękne i oryginalne egzemplarze), który nie tylko jest bardziej ekologiczny, ale też o wiele dłużej trzyma ciepło i nie parzy w ręce. Przykładów takiej o troski o środowisko można mnożyć wiele. Wystarczy rozejrzeć się i zastanowić, co mogę zmienić we własnym otoczeniu.

Poważne zakupy, poważne decyzje

Chociaż to właśnie podczas codziennych zakupów produkujemy najwięcej śmieci, to potencjalnie większe zagrożenie dla środowiska mogą mieć decyzje o wymianie regału, pralki czy telewizora. Szkodliwe dla środowiska mogą być zwłaszcza te ostatnie, czyli sprzęt RTV/AGD, do którego produkcji wykorzystuje się związki chemiczne i wiele rzadkich metali. Dlatego zawsze warto zorientować się, czy sprzęt elektroniczny z drugiego obiegu nie zaspokoi naszych potrzeb. Kupując używany sprzęt, warto zwrócić uwagę na jego klasę energetyczną. Zastanówmy się też, czy będziemy na tyle regularnie korzystać z danego przedmiotu, że warto go kupić. Być może wystarczy zapytać sąsiada, czy może nam pożyczyć jakieś narzędzie? A co zrobić z meblami, które są już wytarte i nie pasują do wnętrza świeżo wyremontowanego mieszkania? Na szczęście i do nas dotarła moda na drugie życie przedmiotów. Może zamiast kupować nową kanapę czy fotel, lepiej je odświeżyć i wymienić obicie? Nie dość, że nie wytwarza się przy tym nowych śmieci, to można zyskać odnowione, wartościowe przedmioty, z których radość może być taka sama, jeśli nie większa. Niepotrzebne ubrania zawsze możemy oddać komuś, kto ich potrzebuje albo przerobić je na nowe. Zasada jest prosta – jeżeli czegoś nie potrzebujesz – podaj to dalej. Jest wiele sposobów, żeby oddać przedmioty, których nie potrzebujemy w do-

bre ręce. Można spróbować wziąć udział w tzw. garażowej wyprzedaży, można też skorzystać z internetowych portali wymiany sąsiedzkiej. Kto wie... może sami znajdziemy tam coś dla siebie?

Segregacja się po prostu opłaca

Większość towarów, które kupujemy w sklepach, jest wykonana z plastiku, szkła, papieru oraz aluminium i innych metali, czyli tworzyw, które możemy ponownie wykorzystać. Posegregowane przestaje być śmieciem – staje się wartościowym surowcem. Jeżeli oddzielimy odpady surowcowe od resztek jedzenia, to mają one szansę stać się nową ławką w parku, gazetą czy rowerem. Szkło i aluminium można przetwarzać w nieskończoną ilość razy. Tworzywa sztuczne powstają z pochodnych ropy naftowej. Zamiast zużywać ropę, której zasoby są ograniczone i której wydobycie jest bardzo kosztowne, tworzywa sztuczne można ponownie wykorzystać – jako wysokokaloryczne źródło energii lub jako surowiec wtórny. Recykling pozwala właśnie na oszczędność energii, surowców i środowiska naturalnego.

Jeden z najpowszechniejszych mitów na temat segregacji śmieci to przekonanie, że posegregowane odpady trafiają do jednej śmieciarki, która wszystko miesza, więc nasza praca w domu idzie na marne – tymczasem to się zmieniło. Nowoczesne pojazdy odbierające posegregowane odpady mają zazwyczaj podział na różne przegrody, do których trafiają poszczególne odpady. Inne rozwiązanie to odbieranie każdego typu odpadów przez inną śmieciarkę.

Przetwarzanie odpadów i inwestowanie w odnawialne źródła energii należą do najprężniej rozwijających się sektorów. Unia Europejska zakłada, że skoncentrowanie się na recyklingu i innych, ekologicznych modelach biznesu będzie w najbliższym czasie kluczowe dla osiągnięcia zrównoważonego wzrostu. Wstępne szacunki UE wskazują na to, że do 2020 r. możliwe jest utworzenie 20 mln miejsc pracy w zielonej gospodarce. Ze względu na coraz większy popyt w gospodarkach krajów rozwijających się, ceny surowców i energii będą rosły. Jednocześnie śmieci są stałym i „odnawialnym” źródłem surowców i energii, z których nasza gospodarka może i powinna korzystać.

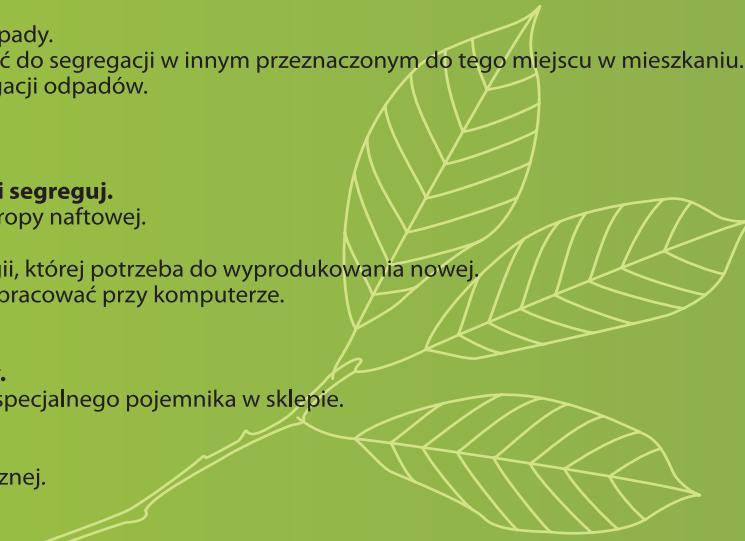
oprac. Sylwia Skulimowska

Źródło informacji: Ministerstwo Środowiska, kampania „Piątka za segregacją”, strona internetowa: naszesmieci.pl

ZACZNIJ OD SIEBIE

- **Nie wyrzucaj opakowań z zawartością.**
Resztki jedzenia mogą zabrudzić inne surowce, dlatego usuń je przed wyrzuceniem.
Mycie opakowań nie jest konieczne, o ile gmina wyraźnie tego nie wymaga. Opakowania zostaną mechanicznie oczyszczone w sortowni.
- **Baterie, świetlówki, zużyty sprzęt elektroniczny i AGD oddawaj do lokalnego Punktu Selektywnej Zbiórki lub sklepu ze sprzętem elektronicznym.**
Zawarte w nich metale ciężkie, kwasy żrące i korozyjne, a także substancje rakotwórcze i rtęć muszą zostać zneutralizowane.
W przeciwnym razie zatrują wodę i glebę.
- **Miejsce w kuchni.** Nie masz miejsca na pięć koszy pod zlewem w kuchni?
Wystarczy dwa - do jednego wrzucasz odpady zmieszane a do drugiego bioodpady.
Pozostałe frakcje (metale i tworzywa sztuczne, papier i szkło) możesz odkładać do segregacji w innym przeznaczonym do tego miejscu w mieszkaniu.
Zapoznaj się z aktualnymi rozwiązaniami na aranżację pojemników do segregacji odpadów.
- **W Polsce marnuje się blisko 9 mln ton jedzenia rocznie.**
Kupuj tylko tyle jedzenia, ile na pewno zjesz.
- **Jedna plastikowa butelka rozkłada się ok. 500 lat, a aluminiowa puszka od 200 do 400 lat. Nie pozwól, aby zalegały na składowisku – zginią i segreguj.**
Przetworzenie tony aluminium to oszczędność 4 tony rudy i 700 kilogramów ropy naftowej.
- **Opakowania szklane można przetwarzać nieskończoną ilość razy.**
Ponowne wykorzystanie jednej szklanej butelki to oszczędność 1100 W energii, której potrzeba do wyprodukowania nowej.
Tyle energii wystarczy by przez 5,5 godziny oglądać telewizję lub 22 godziny pracować przy komputerze.
- **Polska wydaje 16 mln złotych rocznie na oczyszczanie lasów ze śmieci.**
Nie wywoź śmieci do lasu!
- **Jedna bateria z zegarka elektronicznego może zatruć aż 400 litrów wody.**
Nie wyrzucaj baterii do kosza. Oddawaj je w punkcie zbiórki albo wrzucaj do specjalnego pojemnika w sklepie.
- **Do produkcji 1 tony papieru potrzeba ok. 17 drzew.**
Te drzewa produkują w ciągu roku tlen, który wystarczyłby dla 170 osób.
Oszczędzaj papier - nie drukuj tego, co możesz przeczytać w wersji elektronicznej.
- **Karton po mleku ma wartość energetyczną.**
Pozwala ona zasilać żarówkę o mocy 40 Watt przez 1,5 godziny.

PAPIER

Wrzucamy:

- ✓ opakowania z papieru i tektury
- ✓ gazety, czasopisma i ulotki
- ✓ zeszyty
- ✓ papier biurowy

ręczniki papierowe i chusteczki wyrzucaj do zmieszanych

Nie wrzucamy:

- ✗ odpady higieniczne np. ręczniki papierowe i zużyte chusteczki
- ✗ kartony po mleku i napojach
- ✗ papier lakierowany i powleczony folią
- ✗ zanieczyszczony papier
- ✗ papierowe worki po nawozach i materiałach budowlanych

SZKŁO

Wrzucamy:

- ✓ butelki po napojach i żywności
- ✓ słoiki
- ✓ szklane opakowania po kosmetykach

zakrętki i kapsle wrzucamy do metali i tworzyw sztucznych

Nie wrzucamy:

- ✗ ceramika, doniczki, porcelana
- ✗ szkło okularowe i żaroodporne
- ✗ znicze z zawartością wosku
- ✗ żarówki, świetlówki i reflektory
- ✗ opakowania po lekach, rozpuszczalnikach i olejach silnikowych
- ✗ lustra i szyby

Dodatkowo gminy mogą zapewnić osobne pojemniki na szkło białe (pojemnik koloru białego oznaczony napisem „Szkło bezbarwne”) i kolorowe (pojemnik koloru zielonego oznaczony napisem „Szkło kolorowe”).

METALE I TWORZYWA SZTUCZNE

Wrzucamy:

- ✓ butelki plastikowe
- ✓ nakrętki, kapsle i zakrętki od słoików
- ✓ plastikowe opakowania, torebki, worki foliowe
- ✓ kartony po mleku/sokach
- ✓ puszki po żywności
- ✓ folia aluminiowa
- ✓ opakowania po środkach czystości, kosmetykach

opróżnij przed wyrzuceniem

odkręć i zgineć przed wyrzuceniem

Nie wrzucamy:

- ✗ opakowania po lekach
- ✗ zużyte baterie i akumulatory
- ✗ opakowania po farbach, lakierach i olejach
- ✗ plastikowych zabawek
- ✗ części samochodowych
- ✗ zużytego sprzętu elektronicznego i AGD

BIO

Wrzucamy:

- ✓ odpadki warzywne i owocowe
- ✓ resztki jedzenia
- ✓ gałęzie drzew i krzewów
- ✓ skoszona trawa, liście, kwiaty
- ✓ trociny i kora drzew

Nie wrzucamy:

- ✗ ziemia i kamienie
- ✗ popiół z węgla kamiennego
- ✗ drewno impregnowane
- ✗ kości i odchody zwierząt
- ✗ oleju jadalnego
- ✗ płyt wiórowych i pilśniowych

ZMIESZANE

Wrzucamy:

- ✓ wszystko, czego nie można wyrzucić do pozostałych pojemników, a co **nie jest odpadem niebezpiecznym**

Nie wrzucamy:

- ✗ przeterminowane leki i chemikalia
- ✗ zużyty sprzęt elektroniczny i AGD
- ✗ zużyte baterie i akumulatory
- ✗ meble i inne odpady wielkogabarytowe
- ✗ odpady budowlane i rozbiórkowe
- ✗ zużyte opony

Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)

DO PSZOK ODDAJEMY

- ✓ zużyte baterie i akumulatory
- ✓ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- ✓ meble i inne odpady wielkogabarytowe
- ✓ zużyte opony
- ✓ odpady budowlane i rozbiórkowe

Przeterminowane leki oddajemy do apteki posiadającej odpowiedni do tego celu pojemnik

Konferencja „Inicjatywa białkowa COBORU”

Dnia 8 listopada 2019r. na terenie woj. łódzkiego we Włodzimierzowie odbyła się konferencja pn. „Inicjatywa białkowa COBORU”. Uczestnikami spotkania byli członkowie łódzkiego Zespołu PDO, przedstawiciele samorządu województwa łódzkiego oraz powiatu i gminy, członkowie ARIMR, ŁODR, WIORiN, SCHR, KOWR, Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Powiatowy Lekarz Weterynarii, zainteresowani rolnicy oraz hodowcy roślin i zwierząt z terenu woj. łódzkiego.

Dyrektor SDOO w Sulejowie dr inż. Przemysław Majchrowski przedstawił założenia, zakres i sposób realizacji badań z roślinami bobowatymi w kontekście programu Inicjatywa Białkowa COBORU. Specjalistka działu badawczo - doświadczalnego w Sulejowie Ilona Śpiewak szczegółowo omówiła plonowanie roślin bobowatych grubonasiennych i soi w latach 2017 - 2019 w rejonie i kraju. Podczas sesji wykładowej uczestnicy konferencji poznali również istotne elementy agrotechniki soi, które przedstawił dr inż. Krzysztof Gawęcki - Dyrektor SDOO w Głubczycach, Wiceprezes KZPRIiB. Temat ochrony roślin bobowatych grubonasiennych omówił dr inż. Jerzy Próchnicki z firmy Bayer, nawożenie natomiast dr inż. Jacek Michalak z SCHR w Łodzi. Dyrektor Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi, Janusz Ciesielski zapoznał uczestników z kryteriami

i zasadami stosowania oznaczenia „Produkt Polski”. Wyrażamy nadzieję, że liczna obecność rolników i ich aktywność podczas wystąpień prelegentów w zakresie upraw wiążących azot przyniesie wiele korzyści. Świadczyć może o tym zainteresowanie tematem Zbigniewa

Pustuły z firmy Blattin Polska, który omówił program żywienia krów soją non GMO. Ciekawym rozwiązaniem w walce ze szkodnikami i patogenami chorób jest możliwość korzystania z portalu internetowego „Platforma Sygnalizacji Agrofagów” (www.agrofagi.com.pl), do cze-

„Ochrona roślin bobowatych grubonasiennych” - dr inż. Jerzy Próchnicki

go zachęcała prof. Anna Tratwal z IOR PIB w Poznaniu.

Program jest istotnym elementem wspierającym realizację celów i działań związanych z przestrzeganiem wytycznych integrowanej produkcji i ochrony roślin uprawnych. Dyrektorzy WIORiN Włodzimierz Małecki oraz Józef Greger poinformowali uczestników spotkania o przygotowaniach do realizacji Międzynarodowego Roku Zdrowia Roślin w 2020 roku.

Program Inicjatywa białkowa COBORU zakłada popularyzację uprawy roślin bobowatych grubonasiennych i soi w przemyśle paszowym. Ta grupa roślin oprócz zastosowań paszowych pozwala przełamywać monokultury zbożowe, ma korzystny wpływ na strukturę i kondycję gleby. Mamy nadzieję, że udział użytkowników odmian w konferencji dostarczył niezbędnych informacji o aktualnym postępie hodowlanym, a możliwość skorzystania z publikacji *Wyniki Porejestranych Doświadczeń Odmianowych i List od-*

„Inicjatywa białkowa COBORU, założenia i realizacja”
- dr inż. Przemysław Majchrowski

„Produkt Polski”
- Janusz Cisielski Dyrektor OT KOWR w Łodzi

„Istotne elementy agrotechniki soi”
- dr inż. Krzysztof Gawęcki

mian zalecanych do uprawy (LOZ) przyniesie wymierne korzyści z opłacalności uprawy roślin bobowatych na obszarze województwa łódzkiego.

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) w Słupi Wielkiej już od 2017 roku prowadzi nowatorski program Inicjatywa białkowa COBORU. Koncepcja ta poszerzyła zakres doświadczalnictwa odmianowego gatunków roślin bobowatych grubonasiennych i soi oraz wprowadziła nowe rozwiązania metodyczne. Innowacje dotyczą głównie tradycyjnych, rodzimych roślin białkowych: grochu siewnego, bobiku, łubinu wąskolistnego, łubinu żółtego oraz mało znanego gatunku, jakim jest soja. Na bazie wojewódzkich systemów Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) utworzono krajowy system doświadczalnictwa i rekomendacji odmian roślin białkowych. Od roku 2016 do 2019 podwojono liczbę doświadczeń z tą grupą roślin. Właśnie według nowego programu poprawę bilansu paszowego i białkowego należy upatrywać w uprawie niemodyfikowanej genetycznie soi. Dostępność odmian sprawdzonych w doświadczeniach PDO i powszechna rekomendacja w województwach daje rolnikom możliwość wyboru najwłaściwszej.

Realizację zadań w ramach programu stanowią:

- stała dostępność informacji o przydatności rejonów kraju do uprawy odmian roślin bobowatych grubonasiennych i soi,

- poznanie poziomu plonowania gatunków roślin białkowych na terenie województwa i kraju - zmini-

ośrodkami doradztwa rolniczego i innymi instytucjami i organizacjami rolniczymi w zakresie popularyzacji uprawy i wykorzystania krajowych roślin białkowych w przemyśle paszowym,

- stała weryfikacja przydatności odmian do upra-

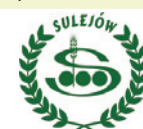

malizowanie ryzyka uprawy roślin bobowatych,

- potrzeba stałej współpracy z wojewódzkimi

wy roślin białkowych, im bardziej różnią się odmiany danego gatunku pod względem potencjału plonowania w rejonach kraju, tym większego znaczenia nabiera powszechna rekomendacja odmian,

- transfer wiedzy i działalność informacyjna w zakresie zasad uprawy soi i innych gatunków roślin białkowych.

Ilona Śpiewak, Iwona Michalska
COBORU Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian w Sulejowie
www.sulejow.coboru.pl

Szkody łowieckie – jak uzyskać odszkodowanie?

Szkody łowieckie budziły i nadal budzą wiele emocji wśród rolników, głównie z powodu niewywiązywania się ze swoich obowiązków przez Koła Łowieckie. Oczywiście najwięcej szkód jest w uprawach i płodach rolnych, które są wyrządzane przez dzikie zwierzęta. Powstaje zatem pytanie co ma zrobić rolnik, któremu dzikie zwierzęta zniszczyły uprawy lub plody rolne?

W 2018 roku wprowadzono szereg zmian w ustawie z dnia z 13 października 1995r. Prawo łowieckie. Tekst jednolity znajdziemy w Dz.U.z 2018r. pod pozycją 2033. Jednak należy zauważyć, że od tego czasu ustawa była jeszcze kilkakrotnie nowelizowana.

Ustawodawca w art. 46.1. ww. ustawy zagwarantował, że dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest zobowiązany do wynagradzania szkód wyrządzonych:

- 1) w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny;

- 2) przy wykonywaniu polowania.

Szczegółowe zasady dotyczące zgłaszania, szacowania szkód łowieckich oraz wypłaty odszkodowań zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych z dnia 16 kwietnia 2019 r. (Dz.U. poz. 776 z 2019 r.) Rozporządzenie określa:

1. sposób i terminy zgłaszania szkód łowieckich;
2. sposób powiadamiania o terminach dokonania oględzin i szacowania ostatecznego szkód łowieckich;
3. szczegółowy sposób dokonywania oględzin i szacowania ostatecznego szkód łowieckich;
4. szczegółowy sposobu ustalania wysokości i wypłaty odszkodowania za szkody łowieckie;
5. wzorów protokołów oględzin i szacowania ostatecznego.

Jak uzyskać odszkodowanie.

W tym miejscu należy zauważyć, że do odszkodowania ma prawo rolnik, który jest właścicielem gruntów lub ich posiadaczem (np. dzierżawcą).

Rolnik (poszkodowany), który chce uzyskać odszkodowanie za szkody w uprawach lub płodach rolnych musi zgłosić szkodę. Szkodę zgłasza się poprzez złożenie wniosku o szacowanie szkody.

Wniosek o szacowanie szkody (tzw. zgłoszenie szkody) należy złożyć do dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

Wniosek o szacowanie szkody musi zostać złożony w formie pisemnej (w formie papierowej lub elektronicznej).

Wniosek o szacowanie szkody należy złożyć:

- 1) w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia;
- 2) w przypadku szkody wyrządzonej przez dziki na łąkach i pastwiskach:

- a) poza okresem wegetacyjnym – w terminie umożliwiającym szacowanie szkody przed doprowadzeniem uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego przed rozpoczęciem wegetacji,

- b) w okresie wegetacyjnym – w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia.

Wniosek musi zawierać w szczególności:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę, adres miejsca zamieszkania albo adres i siedzibę oraz numer telefonu właściciela albo posiadacza gruntów rolnych,
- 2) wskazanie miejsca wystąpienia szkody,
- 3) wskazanie rodzaju uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego.

Następnie dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia poszkodowanego oraz

przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego o terminie dokonania oględzin albo szacowania ostatecznego. W rozporządzeniu określono również sposób zawiadamiania poszkodowanego o terminie oględzin lub ostatecznego szacowania szkody. Zawiadomienie musi być dokonane pisemnie, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub przez krótkie wiadomości tekstowe (SMS).

Ustawodawca wskazał w ustawie, że szacowanie szkody składa się z:

- 1) oględzin;
- 2) szacowania ostatecznego.

Przy czym w przypadku szkód wyrządzonych w płodach rolnych, szkód wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach oraz szkód w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, dokonuje się wyłącznie szacowania ostatecznego. Nie ma zatem oględzin w takim przypadku.

Kto dokonuje szacowania szkód łowieckich?

Szacowania szkód łowieckich, a także ustalania wysokości odszkodowania dokonuje zespół składający się z:

- 1) przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego;
- 2) przedstawiciela dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
- 3) właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda.

Przy czym należy pamiętać, że niestawiennictwo właściciela albo posiadacza gruntów rolnych lub przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego nie wstrzymuje dokonania szacowania szkód. Oczywiście poszkodowany rolnik może ustanowić swojego pełnomocnika, który będzie go reprezentował w trakcie oględzin czy przy szacowaniu szkody.

Co to są oględziny i w jakim terminie się ich dokonuje?

Zgodnie z art. 46a ust.2 ustawy prawo łowieckie, oględzin dokonuje się niezwłocznie, **nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o szacowanie szkody (zgłoszenie szkody).**

O terminie dokonania oględzin, dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia właściciela albo posiadacza gruntów rolnych oraz wojewódzki ośrodek doradztwa rolniczego właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkody, nie później niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania wniosku o szacowanie szkody.

Podczas oględzin ustala się:

- 1) gatunek zwierzęcy, która wyrządziła szkodę;
- 2) rodzaj, stan i jakość uprawy (Stan uprawy ustala się w 5-stopniowej skali, rosnąco od 1 do 5, gdzie 1 to stan bardzo zły, 2 to stan zły, 3 to stan średni, 4 to stan dobry, a 5 to stan bardzo dobry. Uzasadniając ocenę stanu uprawy, bierze się pod uwagę wykonanie zabiegów agrotechnicznych oraz anomalie rozwojowe spowodowane przez czynniki niezależne od poszkodowanego, w szczególności warunki atmosferyczne. Natomiast jakość uprawy ustala się w 5-stopniowej skali, rosnąco od 1 do 5, gdzie 1 to jakość bardzo zła, 2 to jakość zła, 3 to jakość średnia, 4 to jakość dobra, a 5 to jakość bardzo dobra. Uzasadniając ocenę jakości uprawy, bierze się pod uwagę potencjalne możliwości plonowania ustalone na podstawie danej fazy rozwoju roślin oraz z uwzględnieniem warunków środowiskowych i klimatycznych w danym sezonie wegetacyjnym);

- 3) obszar całej uprawy;

- 4) szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona;

- 5) szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze

Niezwłocznie po zakończeniu oględzin dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego sporządza protokół, który zawiera:

- 1) imiona i nazwiska osób biorących udział w oględzinach;
- 2) datę sporządzenia protokołu oraz datę dokonania oględzin;
- 3) dane podlegające ustaleniu podczas oględzin,
- 4) szkic sytuacyjny uszkodzonej uprawy;
- 5) czytelne podpisy osób biorących udział w oględzinach.

Członkowie zespołu, którzy dokonują oględzin mają prawo wnieść zastrzeżenia do protokołu wraz z uzasadnieniem. W protokole umieszcza się informację o braku zastrzeżeń albo o wniesionych zastrzeżeniach. Protokół sporządza się w 3 egzemplarzach, po jednym dla każdego członka zespołu (w tym dla poszkodowanego rolnika).

Właścicielowi albo posiadaczowi gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda, oraz dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego przysługuje odwołanie do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody. Odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu.

Co to jest szacowanie ostateczne szkód łowieckich i kiedy się go dokonuje?

Szacowania ostatecznego dokonuje się:

- 1) najpóźniej w dzień sprzętu,
- 2) przed dokonaniem sprzętu uszkodzonej uprawy,
- 3) w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 7 ustawy tj: przypadku szkód wyrządzonych w płodach rolnych, szkód wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach oraz szkód w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku.

Ustawodawca nałożył na poszkodowanych rolników **obowiązek poinformowania o terminie planowanego sprzętu uszkodzonej uprawy dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, w formie pisemnej, w terminie 7 dni przed zamierzonym sprzętem.**

O terminie dokonania szacowania ostatecznego szkody dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia:

- 1) poszkodowanego rolnika oraz
- 2) wojewódzki ośrodek doradztwa rolniczego właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

Termin zawiadomienia:

Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia o terminie ostatecznego szacowania szkody:

- 1) nie później niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania powiadomienia o terminie planowanego sprzętu,
- 2) w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 7 ustawy tj: przypadku szkód wyrządzonych w płodach rolnych, szkód wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach oraz szkód w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, w terminie 3 dni od dnia otrzymania wniosku,

Podczas szacowania ostatecznego ustala się:

- 1) gatunek zwierzęcy, która wyrządziła szkodę;

2) rodzaj uprawy lub płodu rolnego;**3) stan i jakość uprawy lub jakość płodu rolnego**

(Stan uprawy ustala się w 5-stopniowej skali, rosnąco od 1 do 5, gdzie 1 to stan bardzo zły, 2 to stan zły, 3 to stan średni, 4 to stan dobry, a 5 to stan bardzo dobry. Uzasadniając ocenę stanu uprawy, bierze się pod uwagę wykonanie zabiegów agrotechnicznych oraz anomalie rozwojowe spowodowane przez czynniki niezależne od poszkodowanego, w szczególności warunki atmosferyczne. Natomiast **jakość uprawy** ustala się w 5-stopniowej skali, rosnąco od 1 do 5, gdzie 1 to jakość bardzo zła, 2 to jakość zła, 3 to jakość średnia, 4 to jakość dobra, a 5 to jakość bardzo dobra. Uzasadniając ocenę jakości uprawy, bierze się pod uwagę potencjalne możliwości plonowania ustalane na podstawie danej fazy rozwoju roślin oraz z uwzględnieniem warunków środowiskowych i klimatycznych w danym sezonie wegetacyjnym);

4) obszar całej uprawy lub szacunkową masę zgromadzonego płodu rolnego;**5) obszar uprawy, która została uszkodzona, lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego;****6) procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze;****7) plon z 1 ha;****8) wysokość odszkodowania.**

Niezwłocznie po zakończeniu szacowania ostatecznego dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego sporządza protokół, który zawiera w szczególności:

- 1) imiona i nazwiska osób biorących udział w szacowaniu ostatecznym;
- 2) datę sporządzenia protokołu oraz datę dokonania szacowania ostatecznego;
- 3) dane podlegające ustaleniu podczas szacowania ostatecznego,
- 4) szkic sytuacyjny uszkodzonej uprawy;
- 5) czytelne podpisy osób biorących udział w szacowaniu ostatecznym.

Członkowie zespołu szacującego szkodę, mają prawo wnieść zastrzeżenia do protokołu wraz z uzasadnieniem. W protokole umieszcza się informację o braku zastrzeżeń albo o wniesionych zastrzeżeniach. Protokół sporządza się w 3 egzemplarzach, po jednym dla każdego członka zespołu (w tym dla poszkodowanego rolnik).

Wypłaty odszkodowania dokonuje dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego w terminie 30 dni od dnia sporządzenia protokołu z szacowania ostatecznego, od którego nie wniesiono odwołania.

Właścicielowi albo posiadaczowi gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda oraz dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego przysługuje prawo do wniesienia odwołania do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody. Odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu.

Rozpatrzenie odwołania

W celu rozpatrzenia odwołania nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe dokonuje odpowiednio oględzin (gdy odwołanie wniesione zostało od protokołu oględzin) lub szacowania ostatecznego.

Oględzin lub szacowania ostatecznego dokonuje nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkody lub jego przedstawiciel.

Oględzin lub szacowania ostatecznego, (na skutek wniesienia odwołania od protokołu oględzin lub osta-

tecznego szacowania szkody) dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

W oględzinach lub szacowaniu ostatecznym, o których mowa w ust. 2, mają prawo brać udział członkowie zespołu, dokonującego oględzin lub szacowania szkody.

Na pisemny wniosek członka zespołu, w oględzinach lub szacowaniu ostatecznym, (dokonywanych na skutek wniesienia odwołania) może również brać udział przedstawiciel właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody izby rolniczej. Warto zauważyć, że ustawodawca przewidział udział przedstawiciela właściwej ze względu na miejsce powstawania szkody, Izby Rolniczej dopiero na etapie odwołania od protokołów oględzin czy szacowania szkody.

O terminie oględzin lub szacowania ostatecznego nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe zawiadamia:

- 1) członków zespołu,
- 2) jeżeli został złożony wniosek, o udział przedstawiciela właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody izby rolniczej to również właściwą Izbę Rolniczej – nie później jednak niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania odwołania.

Ważną informacją jest to, że niestawiennictwo osób – członków zespołu czy przedstawiciela właściwej Izby Rolniczej, nie wstrzymuje dokonania oględzin lub szacowania ostatecznego.

Po zakończeniu oględzin lub szacowania ostatecznego sporządza się protokół. W przypadku gdy został złożony wniosek o udział przedstawiciela właściwej miejscowo Izby Rolniczej, do protokołu załącza się opinię tegoż na temat oszacowania szkody.

Odszkodowanie

Nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkody ustala wysokość odszkodowania, w drodze decyzji.

Przy ustalaniu wysokości odszkodowania Nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe bierze pod uwagę ustalenia zawarte w protokołach

z oględzin, protokołach ostatecznego szacowania szkody i protokołach oględzin lub ostatecznego szacowania szkody sporządzonych nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Natomiast opinia przedstawiciela izby rolniczej nie jest wiążąca.

Nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe wydaje decyzję, w której ustala wysokość odszkodowania w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołów, o których mowa wyżej. Decyzja ta jest ostateczna.

Wypłata odszkodowania, ustalona w decyzji, następuje ze środków dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji poszkodowanemu rolnikowi (właścicielowi lub posiadaczowi gruntów rolnych na których zostały wyrządzone szkody).

Właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, na których zostały wyrządzone szkody, a także dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego niezadowolony z decyzji Nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe może, w terminie trzech miesięcy od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu powszechnego, właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

Warto zwrócić jeszcze uwagę na wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 24 czerwca 2016r sygn.akt I ACA 329/16, w którym Sąd stwierdził, że „Prace związane ze zbiorem płodów są ostatnią czynnością cyklu produkcyjnego prowadzonej uprawy, stanowiąc jednocześnie pierwszą czynność przygotowawczą do nowego, przyszłego cyklu produkcji rolnej. Tym samym straty związane ze zwiększonym kosztem zbioru, wynikające ze szkód wyrządzonych przez sarny, mieszczą się w granicach szkód wyznaczonych treścią art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z 1995 r. - Prawo łowieckie, do naprawienia których zobowiązane jest koło łowieckie.”

Lilla Perka

Radca prawny Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

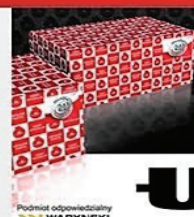
REKLAMA

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECHNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

“ASPOL”

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

Związek Wzajemności Członkowskiej „Gospodarz” - rolnikom ziemi łódzkiej

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” jest historycznie pierwszym tuw-em po półwieczu nieobecności w Polsce tej formy ubezpieczeń. Jest obecne na rynku od marca 1992 roku. Doświadczenie Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oraz prowadzone prace koncepcyjne nad drogą rozwoju wzajemności ubezpieczeniowej w Polsce spowodowały zaproszenie przedstawicieli TUW „TUW” do udziału w pracach Sejmowej Podkomisji ds. nowelizacji ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o działalności ubezpieczeniowej. Wprowadzona w życie 22 października 1995 roku nowelizacja tej ustawy zmieniła także zapisy rozdziału II traktującego o tuw-ach.

Nowelizacja wprowadziła elementy w znaczący sposób determinujące polską drogę dalszego rozwoju ubezpieczeń wzajemnych. Tym wyznacznikiem jest przede wszystkim wprowadzenie ustawowego pojęcia „Związku Wzajemności Członkowskiej”.

W sensie prawnym towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych jest połączeniem spółki akcyjnej, spółdzielni i stowarzyszenia. Ubezpieczenie się w nim jest równoznaczne z członkostwem. Natomiast ubezpieczony w zakładzie ubezpieczeń działającym w formie spółki akcyjnej jest tylko jej klientem. Środowiska (np. rolnicze) chcące ubezpieczyć się na zasadach wzajemności, mają dwie możliwości: utworzyć własne towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych lub utworzyć związek wzajemności członkowskiej w ramach istniejącego już towarzystwa. **Utworzenie własnego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych związane jest z koniecznością posiadania znacznego kapitału oraz zazwyczaj trudnym i kłopotliwym procesem koncesyjnym, jak również zorganizowaniem fachowców i sieci sprzedaży. Jednak efekt wzajemnościowy można uzyskać poprzez zorganizowanie się w formie związku wzajemności członkowskiej. Nie jest więc przypadkiem, że dzisiaj wśród ubezpieczonych członków Towarzystwa dominującą rolę odgrywają członkowie Związków Wzajemności Członkowskiej.** Mają oni ogromny wpływ na jego rozwój i na zapadające decyzje. Przedstawiciele największych Związków mają swoich reprezentantów w Radzie Nadzorczej Towarzystwa, którzy działają w imię społecznej odpowiedzialności i poczucia obowiązku pilnowania interesów własnego środowiska.

Tak jak 150 lat temu, tak i teraz wśród ubezpieczonych członków „TUW” przeważają środowiska rolnicze, samorządowe, kościelne i zawodowe. Najwcześniej powstał największy dziś Związek Wzajemności Członkowskiej „Galicja” (1997r.), w którym są zrzeszeni członkowie „TUW” z województwa małopolskiego. Obecnie w TUW „TUW” funkcjonuje 25 Związków, w tym w Biurze Regionalnym TUW „TUW” w Łodzi - Związek Wzajemności Członkowskiej „Gospodarz”. **Umowa o utworzeniu Związku Wzajemności Członkowskiej „Gospodarz” została zawarta w 2006 roku w Łodzi, pomiędzy Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” a Izbą Rolniczą Województwa Łódzkiego. Celem umowy było stworze-**

nie możliwości korzystania przez jej członków-rolników ziemi łódzkiej z ochrony ubezpieczeniowej opartej na zasadzie wzajemności poprzez: gromadzenie przez członków Związku środków na wypłaty odszkodowań dla tych spośród nich, którzy ponieśli szkody w majątku objętym ubezpieczeniem, dbanie o wzajemne interesy ubezpieczeniowe, upowszechnianie wiedzy o ubezpieczeniach wzajemnych i rozwijanie świadomości ubezpieczeniowej, a także promowanie ubezpieczeń Towarzystwa zarówno wśród członków Związku, jak i poza nim.

Warunkiem uzyskania członkostwa w Związku Wzajemności Członkowskiej „Gospodarz” jest zawarcie przez rolnika z województwa łódzkiego z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” co najmniej jednej z umów ubezpieczenia:

- budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego
- „Bezpieczna Zagroda”
- „Bezpieczny Agrobiznes”

Taryfy składek, które obowiązują w TUW „TUW” uwzględniają dodatkowe zniżki dla członków ZWC. Nasze Towarzystwo zobowiązuje się zapewnić Członkom Związku warunki do wzajemnego ubezpieczania się w jego ramach poprzez tworzenie warunków ubezpieczenia dostosowanych do potrzeb, tworzenie odpowiednich rezerw techniczno- ubezpieczeniowych, zapewnienie reasekuracji oraz likwidację szkód.

Reprezentantem Związku Wzajemności Członkowskiej „Gospodarz” jest Rada Związku wybierana przez Walne Zgromadzenie Członków Związku. Rada ta uprawniona jest do: negocjowania propozycji wysokości składek ubezpieczeniowych oraz treści warunków umów ubezpieczenia dla członków Związku zaproponowanych przez Towarzystwo, zgłaszania Towarzystwu wniosków w sprawie przeznaczenia nadwyżki oraz do podejmowania działań upowszechniających wzajemność ubezpieczeniową - w tym organizowania spotkań oraz dokonywanie publikacji w prasie lokalnej, przedstawiających zasady działania Związku oraz Towarzystwa. **17 października 2019 roku w Sulejowie odbyło się Walne Zgromadzenie Związku Wzajemności Członkowskiej „Gospodarz” podsumowujące kadencję Rady w latach 2016-2019. W skład Rady Związku w latach 2016-2019 wchodził: Przewodniczący Rady Związku - Jan Kołodziejczyk, Wiceprzewodnicząca - Ewa Bednarek, Członkowie Rady: Donata Wrona, Tomasz Kowalski, Jarosław Leśniak, Konrad Olejniczak oraz Jan Znyk.** Każdorazowo po zakończeniu roku kalendarzowego TUW „TUW” dokonuje podsumowania składki ubezpieczeniowej zainkasowanej od członków ZWC, wypłaconych odszkodowań, zmiany stanu rezerw, kosztów reasekuracji i kosztów dodatkowych. Nadwyżka ZWC może być wykorzystana na następujące cele: obniżenie składki ubez-

pieczeniowej z tytułu umów kontynuowanych, wsparcie działań prewencyjnych, szkolenia dla członków ZWC i rolników należących do Izby Rolniczej. Decyzję o sposobie wykorzystania nadwyżki podejmuje powołana przez ZWC „Gospodarz” - Rada Związku.

Od lewej: Jacek Ossowicz, ks. Jarosław Leśniak, Małgorzata Zawadzka, Jan Kołodziejczyk - Przewodniczący Rady, Katarzyna Białek-Traut - zastępca Dyrektora, Konrad Olejniczak, Tomasz Kowalski, Anna Bieniawska - Dyrektor Biura Regionalnego TUW „TUW” w Łodzi, Ewa Bednarek - Wiceprzewodnicząca Rady

Liczba Członków Wzajemności Członkowskiej „Gospodarz” w latach 2016-2019 wyniosła 79 448 (stan na 30.09.2019r.). Nadwyżka finansowa wypracowana przez Związek została wykorzystana na: cele szkoleniowe - szkolenia organizowane przez Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego i Biuro Regionalne TUW „TUW” w Łodzi, promocyjne - finansowanie gazety „W NOWEJ ROLI”, kalendarze ścienne i książkowe, wsparcie Koła Gospodyń Wiejskich w Głuchowie, wsparcie sekcji juniorów piłki nożnej „Piłkarz” w Drużbicach, wsparcie żeńskiej drużyny strażackiej OSP w Chodakach oraz prewencyjne - dofinansowanie 175 Ochotniczych Straży Pożarnych.

W czasie posiedzenia Walnego Zgromadzenia Związku Wzajemności Członkowskiej „Gospodarz” została wybrana również nowa Rada Związku na lata 2019-2022. Przewodniczącym Rady został Jan Kołodziejczyk, Wiceprzewodniczącą Ewa Bednarek. Członkami Rady zostali wybrani: Tomasz Kowalski, ks. Jarosław Leśniak, Konrad Olejniczak, Jacek Ossowicz, Małgorzata Zawadzka.

Katarzyna Białek-Traut
z-ca Dyrektora Biura Regionalnego TUW „TUW” w Łodzi

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Mrożonki - fakty i mity

Mrożone owoce i warzywa odznaczają się uboższą wartością odżywczą niż te świeże – prawda czy mit? Otóż okazuje się, że to powszechne przekonanie bywa prawdziwe, ale niekoniecznie i nie zawsze. Popularne zwłaszcza w okresie jesieni i zimy mrożonki mogą mieć nawet więcej witamin i składników mineralnych niż świeże produkty. Nie są także chemicznie konserwowane w celu przedłużenia ich trwałości.

Smak pełni lata

Warzywa i owoce są poddawane procesowi mrożenia w pełni sezonu, gdy są dojrzałe – dlatego mają zdecydowanie większą wartość odżywczą niż świeże owoce i warzywa dostępne w sklepach zimą. Badania naukowe wykazują, że zamrażanie jest metodą przechowywania żywności, która w największym stopniu zapobiega stratom witamin i składników mineralnych. Straty składników odżywczych w procesie mrożenia można oszacować na następującym poziomie: witamina C – 40 %, wit. B1 – 10-20 %, wit. B2 – 10 %, karoten – 5-30 %. Są one stosunkowo niewielkie, o ile produkty są prawidłowo zamrożone. Stwierdzono, że po upływie pięciu dni od zbiorów, owoce i warzywa tracą w dużych ilościach swoje wartości odżywcze. Dlatego kluczową zasadą przy mrożeniu jest, by proces ten odbył się jak najszybciej – najczęściej kilka godzin od zbioru. Owoce oraz warzywa przeznaczone do mrożenia nie są magazynowane ani transportowane, a jedynie myte pod bieżącą wodą. Ich powierzchnia nie jest pokrywana konserwantami ani chemikaliami umożliwiającymi dłuższe przechowywanie – zwyczajnie nie jest to potrzebne.

Witaminy, składniki mineralne, cukry i kwasy zawarte w żywności nie ulegają znaczącym zmianom podczas zamrażania. Straty witamin i składników mineralnych w mrożonych owocach są więc o wiele niższe niż w przypadku innych procesów utrwalania żywności, np. suszenia. Badania naukowe wykazują, że właściwości odżywcze mrożonek przechowywanych przez okres do 12 miesięcy są zbliżone, a często nawet wyższe, niż w przypadku produktów świeżych, które często przechowywane są w magazynach przez długi czas.

Czy wszystko da się zamrozić?

Mrożonki to ratunek dla różnorodności jadłospisu w zimie i jesienią. Niemal każdy produkt można utrwalić tak, aby użyć go potem do zupy czy deseru. Mrożenie pozwala na zachowanie smaku, aromatu oraz wartości odżywczych przez długi czas. Jest to możliwe przede wszystkim dzięki wymrożeniu wody, która stanowi środowisko rozwoju drobnoustrojów. W niskiej temperaturze bakterie, pleśnie i grzyby po prostu się nie rozwijają. Jednak istnieją takie produkty, które pod wpływem niskiej temperatury tracą swój smak i zmieniają konsystencję. Nie powinno się zamrażać żywności zawierającej duże ilości wody, takiej jak pomidory, ogórki, pomarańcze czy arbuzy. Po rozmrożeniu tracą jędrność, ponieważ podczas mrożenia wytwarzają się kryształki lodu, które uszkadzają delikatną strukturę tych produktów. Wniosek: zamrozić można wszystko, ale nie każdy produkt po rozmrożeniu będzie wyglądał tak samo apetycznie.

Po co blansowanie?

Niektóre warzywa przed zamrożeniem należy zblansować. Proces ten polega na wcześniejszym umyciu produktów, rozdrobieniu na mniejsze kawałki i następnie zanurzeniu we wrzącej wodzie na kilka minut. Kolejnym etapem jest zanurzenie tak przygotowanych warzyw w bardzo zimnej wodzie lub po prostu przelać je zimną wodą z kranu, aż całkowicie wystygną. Tak przygotowane warzywa będą nie tylko lepiej zabezpieczone przed utratą witamin i innych cennych składników odżywczych, ale również zachowają one swój naturalny smak, kolor i strukturę. Proces ten niszczy enzymy zawarte w żywności, które odpowiadają za zmianę cech sensorycznych produktów. Wcześniejszego blansowania najczęściej wymagają warzywa, które zawierają dużo wody, takie jak np. pomidory czy ogórki.

Data ważności mrożonek

Okres przydatności produktów mrożonych do spożycia zależy przede wszystkim od temperatury ich

przechowywania. Im niższa temperatura mrożenia, tym dłużej można przechowywać produkt zamrożony. Dla różnych surowców ustalone są różne okresy trwałości – należy więc przestrzegać określonych terminów przechowywania:

- mięso – do 8 miesięcy
- owoce – do 6 miesięcy
- warzywa twarde – do 6 miesięcy
- warzywa miękkie – do 12 miesięcy
- pieczywo – do 4 miesięcy
- nabiał – do 4 miesięcy

Okresy te są przybliżone, ponieważ poszczególne rodzaje produktów różnią się między sobą pewnymi właściwościami, np. zawartością tłuszczu, która ma duży wpływ na to, jak długo dany produkt może być mrożony, np. tłuste mięso powinno zostać rozmrożone szybciej niż chude. Ogólna zasada jest taka, że im produkt zawiera więcej tłuszczu, tym krócej powinien być mrożony – ze względu na utlenianie się i co za tym idzie jęczenie tłuszczu.

Kiedy można zamrozić rozmrożone?

Istnieje przekonanie, że raz rozmrożonego produktu nie wolno ponownie zamrozić. Czy to prawda? Bezdyskusyjnie tak. Podczas zamrażania żywności bakterie w niej zawarte nie giną – przechodzą w stan uśpienia a podczas rozmrażania budzą się i zaczynają intensywnie rozmnażać. Rozmrażając produkt, stwarzamy idealne warunki do rozwoju drobnoustrojów, takie jak duża wilgotność oraz korzystna temperatura pokojowa. Jednak, kiedy produkt rozmrożony poddamy obróbce termicznej, która spowoduje zabicie drobnoustrojów, możemy go bez obaw zamrozić ponownie.

Bez wyrzutów sumienia

Mrożone sezonowe owoce i warzywa mogą stanowić idealny dodatek do codziennych obiadów i deserów. Kiedy będziemy mieli ochotę w styczniu na ciasto z jagodami, wystarczy sięgnąć po mrożonkę.

Źródło: www.akademiodobregosmaku.sggw.pl

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl <http://www.zjazdowa.com.pl>

Ogólnopolski kwartalnik „mojaWież” powstaje z myślą o mieszkańcach obszarów wiejskich oraz działających tam organizacjach. Tworzony jest konsekwentnie i spójnie z hasłem przewodnim „dla Was, o Was, z Wami”. Prezentuje relacje z wydarzeń, sylwetki ciekawych postaci, a także inspirowane przepisami, poradami i rękodziełem.

ZAMÓW PRENUMERATĘ

Jedynie **29,99 zł**
za rok (4 wydania)

z dostawą do domu!

Dla swojej organizacji
zamówisz jeszcze taniej!

Jedynie **24,99 zł**
za każdą prenumeratę roczną

Promocyjna cena dotyczy wyłącznie zamówień
powyżej 6 prenumerat z dostawą na jeden adres.

Wejdź na stronę prenumerata.mojaWies.pl i wypełnij formularz lub zadzwoń do nas na bezpłatny numer **800 007 444** i wybierz prenumeratę dopasowaną do swoich potrzeb.

OFERTA SPECJALNA

DLA MIESZKAŃCÓW POLSKIEJ WSI

FORD FOCUS

-10%

TYLKO DLA CZŁONKÓW
Programu „mojaWież”

Wybierz swój model i kup
ze specjalnym rabatem aż do 14%!

wejdź na www.mojaWies.pl lub zadzwoń **800 007 444** i dowiedz się więcej!